

UDENRIGSMINISTERIET

20. maj 2015

Spørgsmål fra Udenrigsudvalget til handels- og udviklingsministeren af 22. april 2015.
URU alm. del – spørgsmål 161.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Martin Geertsen (V).

URU alm. del spørgsmål 161:

”Vil ministeren både absolut og relativt redegøre for, hvor stor en del af hhv. den bilaterale og multilaterale bistand, der fra 2011 til 2015 er anvendt til hjælp i nærområderne i form af finansiering af flygtningelejre m.v.?”

Svar:

Bistand til internt fordrevne, flygtninge og berørte lokalsamfund i nærområder er en meget vigtig del af den samlede danske humanitære bistand. Det skyldes ikke mindst, at behovene har været stigende gennem de senere år, blandt andet på grund af krisen i Syrien men også i andre konfliktramte lande og regioner, herunder Irak, Sydsudan og den Centralafrikanske Republik.

Et præcist tal for anvendelsen af danske udviklingsmidler til indsatser i nærområder kan imidlertid ikke fremskaffes. Det skyldes, at hverken Udenrigsministeriet, FN-organisationer eller OECD/DAC anvender begrebet ”nærområder” til fordeling eller afrapportering af bistandsmidler.

Det kan dog oplyses, at langt hovedparten af de humanitære midler ydes til indsatser for internt fordrevne, flygtninge og berørte lokalsamfund i og omkring konfliktramte lande og regioner, dvs. i det man normalt refererer til med begrebet ”nærområder”. Dette har i særlig grad været tilfældet i de senere år, hvor Regeringen har søgt at imødekomme de stigende behov ved både at afsætte flere midler på finansloven for 2015 til den humanitære ramme samt foretaget betydelige omallokeringer i finansårene med henblik på at kunne yde substantielle bidrag til indsatser i nærområderne. Den danske humanitære bistand har derfor aldrig været større end i 2014, hvor Danmark udbetalte 2,32 mia. kr. i humanitær bistand men også i de tidligere år er der udbetalt substantielle humanitære bidrag: 2,20 mia. kr. i 2013; 1,58 mia. kr. i 2012 og 1,43 mia. kr. i 2011.

Den danske humanitære bistand er omfattet af tre budgetlinjer på Finansloven, og for alle tre dele går hovedparten af midlerne til indsatser for internt fordrevne, flygtninge og berørte lokalsamfund i nærområder:

Det gælder for de kernebidrag Danmark yder til internationale humanitære organisationer (640 mio. kr. 2015) til bl.a. FN's Flygtningehøjkommissariat, FN's Humanitære Fond og FN's Verdensfødevareprogram (WFP).

Det gælder også for de midler, Danmark siden 2013 har ydet gennem humanitære partnerskabsaftaler med nu 8 danske NGO'er og 3 FN organisationer (644 mio. kr. i 2015). Her ydes hovedsageligt bistand i nærområderne til ofrene for langvarige kriser i de 10-15 kriser, som Danmark prioriterer at yde humanitær bistand til. Valget af prioriterede kriser varierer lidt fra år til år afhængigt af det globale krisebillede, men da mange kriser er langvarige, er der behov for bistand til ofrene for disse kriser over lange perioder. Den nuværende liste over prioriterede humanitære kriser omfatter Afghanistan, Pakistan og Myanmar, Gaza/Vestbredden, Irak, Syrien og Yemen, samt Den Centralafrikanske Republik (CAR), Mali, Manu River landene (Elfenbenskysten, Liberia og Sierra Leone), Somalia, Sudan og Sydsudan. Midlerne til ofrene for de omtalte kriser finansierer både indsatser for internt fordrevne i de nævnte lande og for flygtninge og berørte lokalsamfund i nabolandene, som f.eks. i Kenya, Etiopien, Jordan og Libanon.

Og endelig gælder det for hovedparten af det tredje og sidste ben af den humanitære bistand, "Øvrige bidrag til akutte og langvarige kriser" (491 mio. kr. afsat på 2015 Finansloven - forhøjet med 220 mio. kr. i forhold til 2014 Finansloven), som også anvendes til indsatser i nærområder for internt fordrevne og flygtninge, herunder ikke mindst i de seneste tre år til ofrene for krisen i Syrien.

Udover nærområdeindsatser for internt fordrevne og flygtninge, ydes en mindre del af den humanitære bistand til indsatser for ofrene for akutte naturkatastrofer, som f.eks. i Nepal eller på Phillippinerne, eller til f.eks. ebola ramte lande.

Følgende tabel viser den humanitære bistands andel af den samlede udviklingsbistand i perioden 2011 -2015, i absolutte tal såvel som relativt, målt i udbetalinger:

	2011	2012	2013	2014	2015-plantal
Humanitær bistand	1.425.784.608	1.576.646.038	2.204.301.809	2.316.876.823	1.775.000.000
Samlet udviklingsbistand	15.712.030.000	15.589.830.000	16.443.250.000	16.833.460.000	17.693.000.000
%	9,1	10,1	13,4	13,8	9,6

Endelig ydes der også over andre dele af udviklingsbistanden midler til indsatser i nærområder. Mange FN organisationer, også dem der ikke har rent humanitære mandater, arbejder således med indsatser for flygtninge og internt fordrevne som led i deres generelle programmer i en del lande. Det gælder eksempelvis UNICEF, som med dansk finansiering støtter almindelig skolegang i Pakistan, hvor også afghanske flygtningebørn nyder godt af indsatsen. Den bilaterale udviklingsbistand til f.eks. Afghanistan, Pakistan, Somalia og Sydsudan er også bistand til nærområder, om end det ikke går til finansiering af flygtningelejre, men til generelle udviklingsindsatser i disse skrøbelige stater.